Anul al 56-lea
8 Fagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Nr. 313 Marți 14 Noembrie 1939
8 Pagini P

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

ASOCIAȚIUNEA SIBIIU

Calitate și urgență

In mecanismul judecătoresc procedura civilă reprezintă motorul. De felul cum funcționează ea depinde mersul lui. In măsura în care se armonizează calitatea și urgența judecăților, ele sunt bune și oportune, drepturile sunt asigurate și obligațiunile executate.

Omisiunile și confuziunile din procedura penală, din codul de comerț, din codul de justiție militară, din legile speciale sunt împlinite sau lămurite la lumina principiilor și a dispozițiilor din procedura penală, sediu al formelor legale. In acele legiuiri se fac chiar trimiteri la textele sale când se consideră inutile repetările sau se tinde la înlăturarea unor controverse.

Noua procedură civilă, datorită, ca și celelalte legi fundamentale, îndoitului scop al unității și modernizării, păstrează în linii generale fizionomia — plan și redactare — a celei din vechiul regat. Ea datează din 1865 și a suferit modificări mai importante în 1900, aduse de ministrul justiției C. Dissescu, și modificările sub raportul accelerării din 1925 și 1929. Au fost adoptate acele principii din legiuirile teritoriilor liberate și din cele străine pe care comisiunile de elaborare și consiliul legislativ le-au socotit necesare și compatibile cu spiritul întregei opere.

Printre inovațiile dela care se speră o împărțire bună și urgentă a dreptății — însușiri esențiale și indisolubile pentru marea misiune — este instituirea unei colaborări mai accentuate a judecătorilor cu justițiabilii, extinderea inițiativei celor dintâi în stabilirea adevărului, cum sunt probele hotărâte din oficiu când sunt considerate ca trebuincioase luminării cauzei, fără cererea și uneori chiar împotriva voinței părților interesate.

Obligațiunea acestora de a-și formula din primul moment nu numai pretențiunile dar și mijloacele de probă, precum și interzicerea eșalonării incidentelor, adică sistemul din procedura acce erată consolidat prin înlăturarea eludărilor constatate în cursul aplicării sale. In ce privește lărgirea facultății acordate instanțelor de a înfrâna a mănările presupuse inutile și șicanatorii, va reveni instanței de casare să vegheze ca să nu se impieteze asupra exercițiului integrității probatorilor.

Rațiunea de a se împiedica îmbulzirea proceselor durabile și totuși zădărnicite prin nulități semnalate prea târziu cu bună sau rea credință, s'au redus cazurile când se prevede în chip expres sancțiunea cu anularea, lăsându-se judecății să hotărască dacă există sau nu în speță un just motiv, o pagubă nereparabilă, un interes primejduit, admițând sau respingând cererea de anulare. Este și aceasta o concepțiune interesantă, a cărei utilitate este condiționată de o cât mai înțeleaptă aplicare.

O dispoziție care va contribui cu siguranță la reducerea amânărilor este simplificarea predării citațiilor, suprimarea alternativelor ce ofereau un câmp prea larg invocării cu succes a „procedurii neîndeplinite".

S'a renunțat la compunerea instanțelor cu procurori în procesele civile cu minori și interzisi, din considerațiunea că ministerul public nu cunoaște situațiunea de fapt de cât din dosar. Este adevărat că în practică, din cauza prea multor procese și lucrări, erau rare cazurile când reprezentanții parchetului aprofundau faptele și împrejurările asupra cărora erau chemați să pună concluziuni. După ce noua procedură va determina decongestionarea judecătorilor, poate că se va reexamina chestiunea utilității sau inutilității complectării lipsei de capacitate a unor părți prin garanția asistenței efective a ministerului public și că se va reveni la vechea soluțiune, aplicată însă în înțelesul ei deplin și folositor.

ȚARA PĂCII

de I. LUGOSIANU

Harnică, bogată și pașnică, Olanda părea una din țările fericite ale Europei. Prin munca îndărătnică a uneia din cele mai active populații ale continentului, ea și-a câștigat an de an pământul asupra mării și și-a dobândit unul din cele mai prospere imperii coloniale ale lumii. In puține țări sunt mai multe mărfuri în depozite și mai mult aur în bănci, ca în această Anglie rurală semănată cu flori și tăiată de canale, comandate de technica celor mai iscusiți dintre inginerii hidraulici ai lumii. După secole întregi de lupte curajoase, în care și-a statornicit frontierele și menținut libertățile, acest câmp de luptă al istoriei apusene și-a regăsit o liniște și o pace, care păreau trainice, dacă nu definitive. De mai bine de un secol — dela separarea ei de Belgia în 1831 — Olanda n'a mai avut nici un război. Haga devenise un simbol al păcii. Convențiile din 1907, care reglementează drepturile și îndatoririle beligeranților și neutrilor, sunt datate din capitala olandeză. La Haga se înalță, în mijlocul arborilor, pe țărmul unui canal verde, palatul clădit din tristă piatră cenușie al Păcii. La Haga și-a ales sediul Curtea de justiție internațională, menită, în intenția generoasă a întemeietorilor ei, să înlăture prin judecăți drepte, investite de o supremă autoritate juridică, cauzele neînțelegerilor și războaielor între națiuni.

Rând pe rând, vremea a spulberat nădejdile de pace întemeiate pe așezămintele internaționale dela Haga. O ultimă și gravă deziluzie lovește azi Olanda în sentimentul ei de adâncă încredere în pace.

Ca și Belgia, Olanda ia măsuri serioase și grabnice pentru apărarea teritoriului și independenței ei. Ședințele consiliilor de miniștri și conferințele militare se urmează unele după altele. Trupele sunt chemate sub drapel, fortificațiile sunt puse în stare de apărare și apa — dușmanul și totdeodată prietenul de totdeauna al Olandei — este liberată de zăgazuri și îndrumată pe câmpiile, care ar putea deschide calea invaziunii.

Nu avem nici un fel de informații precise despre ceeace se întâmplă pe granițele Olandei. Gravitatea măsurilor luate de guvern dovedește însă că la Haga se crede în apropierea primejdiei. Polemica violentă a presei germane contra Olandei învinuite că ar face jocul politicei engleze, acceptând blocada britanică în toată rigoarea ei; un incident recent de frontieră, încă nelămurit de ancheta oficială a guvernului din Haga; temerea că Reichul ar putea avea intenția să ia Olanda sub protecția lui, spre a-i apăra neutralitatea; îngrijorarea că Olanda ar putea fi socotită ca o bază aeriană indispensabilă pentru o ofensivă hotărâtoare contra Angliei stau la origina alarmei olandeze.

Față de toate aceste posibilități, Olanda și-a luat cu curaj precauțiile necesare. Ea se arată hotărâtă să-și apere singură independența și neutralitatea. Reamintind funcțiunea europeană a independenței Olandei, d. Van Kleffens, ministrul afacerilor străine, a declarat, nu fără mândrie, că „această funcțiune nu poate fi ținută în seamă, fără pedeapsă. Așa s'a întâmplat în cursul istoriei olandeze. Cu toate succesele lor inițiale, agresorii Olandei și-au regretat agresiunea".

Țară neutră, printr'o tradiție seculară, Olanda este deci hotărâtă să-și apere, cu orice risc, o neutralitate, care-i este impusă de convingerile ei politice și de interesele ei naționale. De peste o sută de ani, ea n'a părăsit niciodată această poziție și, chiar astăzi, singurul ei amestec în conflictul actual a fost propunerea de mediație dela Haga. Națiune iubitoare de libertate și independență, Olanda n'ar fi fără îndoială singură, în lupta ei de apărare. Recenta întâlnire regală dela Haga a afirmat public solidaritatea Țărilor de Jos. Legăturile și comunitatea de interese între Anglia și Olanda se aseamănă cu relațiile dintre Franța și Belgia. Intre Anglia și Olanda nu există nici un fel de obligație prealabilă, nici un fel de tratat de alianță. Ele sunt însă unite de strânse legături tradiționale și cu toate că Olanda și-a manifestat în totdeauna independența față de politica engleză și s'a abținut dela orice intervenție în războiul mondial, țară maritimă și putere colonială, ea are nevoie de prietenia Angliei, care-i asigură neutralitatea și-i garantează în fapt securitatea Indiilor neerlandeze.

Nu există îndoială că în cursul unei agresiuni contra Olandei, Marea Britanie, ca și Franța și Belgia s'ar găsi în același lagăr. In mod rațional nu se vede însă, care ar fi interesul unei extinderi a războiului în Țările de Jos. Intr'adevăr, dacă ea dă unuia din beligeranți posibilitatea de manevră, o dă și celorlalți. Dacă, precum odinioară Napoleon spunea despre Anvers că este un pistol, îndreptat spre inima Angliei, Olanda ar putea servi azi de bază aeriană contra Marei Britanii, ipoteza contrară poate fi și ea tot așa de adevărată.

Trebue să nădăjduim însă că vom rămânea numai în domeniul ipotezelor. In orice caz, Olanda se arată pregătită să facă față oricărei eventualități conform vechii devize a dinastiei ei: „Je maintiendrai", cu acel curaj liniștit și răbdător, pe care l'a definit pe vremuri Wilhelm Taciturnul, într'o formulă celebră, care stă la baza moralei ei naționale: „Nu e necesar să speri pentru a întreprinde, nici să reușești pentru a stărui".

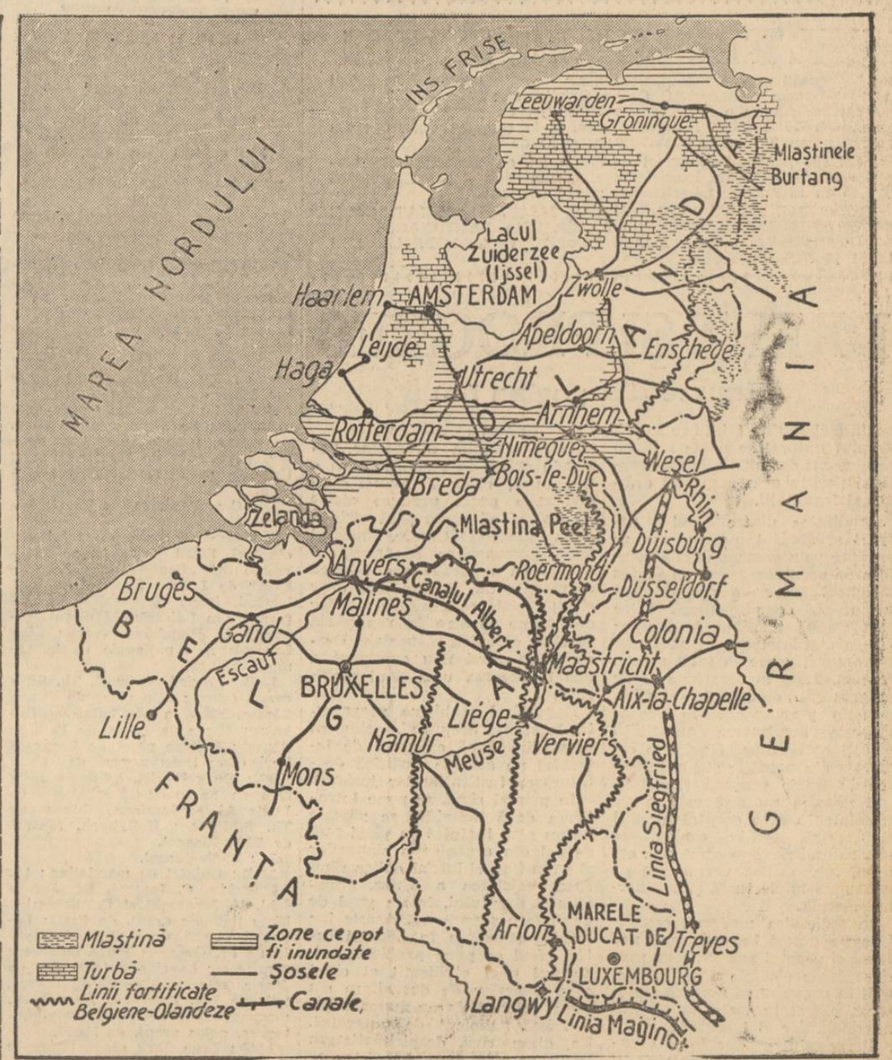

HARTA BELGIEI ȘI OLANDEI

S'A INCERCAT UN ATENTAT CONTRA REGELUI EGIPTULUI

Cairo, 11 (Rador). — Vineri s'a încercat un atentat împotriva Regelui Faruk al Egiptului, pe când se înapoia dela moschee.

Atentatorul a fost arestat

REGELE FARUK I

și s'a constatat că este vorba de un nebun.

*

Paris, 11 (Rador). — Numeroase personalități și membri ai coloniei egiptene din Paris s'au inscris în registrele legației, manifestându-și astfel devotamentul și iubirea față de Regele Faruk, cu prilejul atentatului neizbutit dela Cairo.

Fakhry Pașa, ministrul Egiptului la Paris, a trimis în numele său și al coloniei, o telegramă de devotament și felicitări Suveranului.

A fost închisă frontiera între Belgia și Germania

Bruxelles, 11 (Rador). Corespondentul agenției „Stefani" anunță că în cursul dimineții de azi a fost închisă frontiera germano-belgiană între Aachen și Eupen.

Mijloacele de apărare ale Belgiei

Planul definitiv belgian și liniile fortificate din zona frontierelor

de R. SEIȘANU

De câtva timp se înmulțesc știrile privitoare la masarea trupelor germane de-a lungul frontierei Olandei și Belgiei, precum și la măsurile de apărare luate de aceste state, impuse de situația numită „pericol de război" sau „amenințare de război"..

In ipoteza unei agresiuni de la est, care ar fi mijloacele și posibilitățile de apărare ale Belgiei și Olandei?

Să începem cu Belgia, care ar fi mai expusă unei agresiuni, deoarece prin teritoriul său se deschide drumul cu noscut al invaziunii Franței de nord.

După războiul mondial, o mare parte din oamenii politici belgieni și conducătorii armatei, examinând problema apărării naționale în legătură cu o eventuală agresiune germană, au constatat, în urma experienței făcută în campania din 1914, că armata belgiană nu trebue să mai îndeplinească rolul unei avantgarde a armatelor anglo-franceze, care să fie obligată să dea lupte succesive, în retragerea sa dela frontiera orientală și până la coasta mării Nordului, transformând astfel teritoriul întreg al țării într'un teatru de operațiuni, ci să organizeze apărarea defensivă pe baza altui plan. In această chestiune iată ce a scris generalul Selliers de Moranvilie, fostul șef al statului major general al armatei belgiene din 1914, într'un studiu publicat în 1934:

„Belgienii nu vor ca teritoriul lor să mai servească iar de câmp de operațiuni puternicilor lor vecini; ei vor primi lupta spre a păstra patria întreagă în

(Continuare in pag. 2-a)

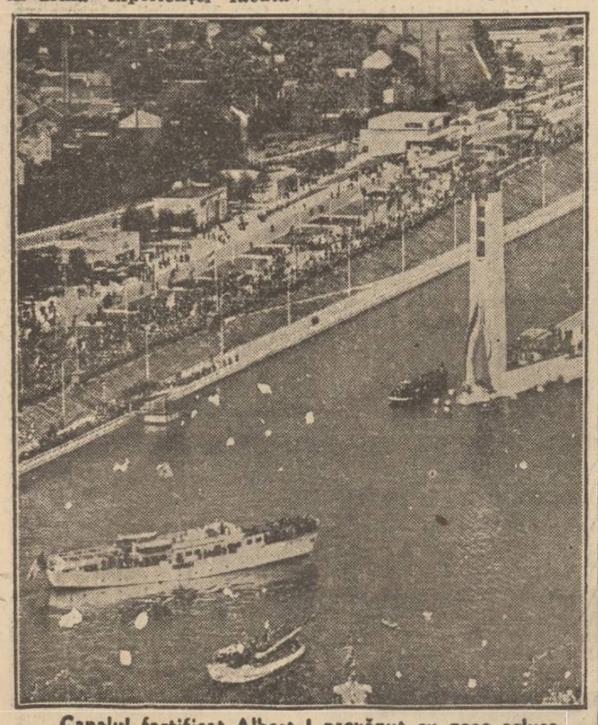

Canalul fortificat Albert I prevăzut cu zece ecluse

Starea sănătății d-lui Chamberlain se îmbunătățește

Londra, 11 (Rador). — *Starea sănătății d-lui Chamberlain, care suferă un atac de gută, continuă să se îmbunătățească.*

Deși n'a părăsit casa, primul ministru nu și-a întrerupt activitatea.

—=x⊙●⊙x=—

Fostul primar al orașului Bromberg a fost executat

Berlin, 11 (Rador). — Agenția D.N.B. transmite din Bromberg: **Fostul președinte al consiliului municipal din Bromberg, Leon Baroiszewski a fost executat că fiind unul din cei răspunzători pentru evenimentele sângeroase petrecute în acest oraș în a doua Duminică din Septembrie.**

Baroiszewski era acuzat și de îmbogățire în dauna orașului.

—=x⊙●⊙x=—

FILME

Părintele nu este mulțumit de copii și vice-versa.

Se contrazic — de când nu mai există deosebiri de vârstă — se critică și se pizmuesc.

Când tatăl câștigă la loterie și își cumpără blană în loc de automobil, fiul îl cicălește, fiindcă ar fi putut să se așeze la volan, cu și fără știrea lui.

Când elevul ia notă bună — se întâmplă câte odată — părintele o revendică pentru sine, căci dacă nu l-ar fi tras de urechi în ajun, n'ar fi citit și n'ar fi știut lecția.

Trec anii. Tatăl și copilul au devenit bătrânul și tânărul

Duelurile casnice sunt mai academice.

Plictisit într'o zi mai mult de cât altă dată, scos din răbdări (rezistența balamalelor este în raport invers cu vârsta), tatăl exclamă:

— Imi pare rău că nu scrie în pravilă că poți să anulezi adopția când copilul ți se urcă în cap!

— Mie îmi pare bine — răspunde studentul în drept — că scrie în pravilă ce vei citi aici.

Și-i pune sub ochelari codul civil, deschis la articolul 311, care dă dreptul adoptatului, în timp de un an dela majorat, să ceară revocarea adopției, dacă adoptatorul nu-i face cinste... sau n'are avere.

Luptele sunt în curs.

Don José

Atitudinea Germaniei față de Belgia și Olanda

Prin telefon, dela corespondentul nostru particular

Berlin, 11. — Problema germano-olando-belgiană, care provoacă vii discuții, mai ales în urma ofensivei cercurilor politice și a presei germane continuă să figureze, din ce în ce mai mult, pe primul plan al preocupărilor cercurilor neutre observatoare din Berlin.

Subiectul în această privință îl dau, mult mai mult de cât tezele susținute în Germania, amănuntele primite din afară și mai ales din Olanda, cu privire la mobilizarea acestei țări și altele de asemenea natură.

Cercurile autorizate germane au adoptat o deosebită rezervă în această chestiune, mai ales în ce privește știrile despre concentrări de trupe la frontiera Olandei, precizându-se totuș că dacă asemenea concentrări s'ar fi produs, ele fac parte din ansamblul de măsuri obișnuite actualmente în Germania.

Asupra laturei politice a problemei, în ce privește Olanda, comentariile sunt deasemenea destul de rezervate.

Cercurile politice neutre din Berlin stau încă sub impresia reproșurilor făcute Joi Olandei și Belgiei în ce privește neutralitatea acestora. Se susține și acum de cercurile politice germane că aceste două state „sunt din ce în ce mai mult favorabile acțiunii de blocadă a englezilor" și că atitudinea lor „nu este de loc neutră".

Nu se știe încă dacă s'au făcut până acum demersuri oficiale, în această privință, pe lângă cele două state. Cu toate acestea, e de relevat faptul că șeful secțiunii economice din ministerul de externe belgian a sosit la Berlin, în fruntea unei delegații, urmând să discute diverse chestiuni, între care ar putea figura și aceea a blocadei.

In ce privește Olanda, cercurile apropiate ministerului de externe german sunt de părere că în relațiile dintre cele două țări n'a intervenit nici o împrejurare care să facă necesară o precizare a atitudinii Reichului față de această țară. Declarația de neutralitate a Olandei este considerată până acum ca suficientă, bine înțeles cu condiția ca această neutralitate să fie respectată.

Această atitudine a Reichului e motivată prin aceea că ministerul de externe german nu se simte obligat să facă vreo declarație numai sub simplul impuls al svonurilor răspândite în străinătate.

Italia nu trăește în umbra nimănui

Declarațiile ambasadorului italian din Paris

Roma, 11 (Rador).— Corespondentul agenției „Havas" transmite:

Corespondentul din Paris al agenției „Stefani" anunță că în cursul ceremoniilor ce s'au desfășurat la ambasada Italiei cu prilejul celei de a 70-a aniversări a Regelui-Impărat, d. Guariglia a rostit în fața coloniei italiene o cuvântare în care a declarat între altele că „Italia nu trăește în umbra nimănui, că ea nu vinde convingerile sale fasciste pentru nici un fel de compensație și că nu așteaptă alt beneficiu decât acela pe care i-l va asigura poporul ei și propriile ei virtuți".

Citiți la Ultima Oră:

Discursul d-lui Președinte Lebrun cu prilejul aniversării armistițiului

DREPT ȘI PROGRES

de M. G. CONSTANTINESCU

II

In articolul precedent, am căutat să arătăm care este funcțiunea socială și morală a științei dreptului în marele joc al fenomenelor vieții. Stabiliți pe cercetările filozofilor și juriștilor, am văzut ce rol mare împlinește dreptul în destinul lumii.

Pentru a pregăti înțelegerea problemei în ansamblul ei, e nevoie de stabilirea unor distincțiuni între dreptul natural și dreptul pozitiv. Diversitatea funcțiunii lor ne ajută la înțelegerea problemei progresului, problemă care astăzi în deosebi produce un interes marcant în judecata omului de pe stradă, ca și în judecata celui din bibliotecă.

Dreptul pozitiv este prin excelență conservator. El e un factor de securitate, de stabilitate, de consolidare, având ideal de perfecțiune imobilitatea totală.

Legiuitorii din toate timpurile au avut și au credința că normele lor sunt pentru eternitate și constituțiunile scrise o garanție eficace sau aparentă împotriva revizuirilor legislative. Pe bună dreptate spunea Georges Renard într'o lucrare asupra „Dreptului, ordinei și rațiunei", că dreptul pozitiv este masca așezată asupra fizionomiei mișcătoare a lucrurilor. In organizațiunea juridică, el reprezintă categoria fixității, atât de necesară desfășurării normale a vieții.

In timp însă ce dreptul pozitiv este pentru stabilitate prin însăși esența lui, dreptul natural reprezintă tendința către progres, către ascensiune și către idealul superior de organizare politică și socială, juridică și morală a individului și a societății.

Dreptul natural este împotriva ordinei, fiind un fervent element revoluționar și o bună pavăză a doctrinei tuturor anarhiștilor cari îl flutură ca un steag personal, știind ce efecte decurg din îmbrățișarea acestei teze. Cu toate acestea, pentru ca o societate să

(Continuare in pag. 2-a)

Un grup de distrugătoare engleze plecând în zorii zilei, în căutarea submarinelor germane